

Ocena hydrologiczno-nawigacyjna roku 2005

Podobnie jak w dwóch ostatnich latach, średnie roczne stany wody na granicznym odcinku rzeki Odry (km 542,4-704,1) kształtowały się poniżej średniego stanu z wielolecia (SW), odbiegając od niego o 34 cm w Słubicach, 25 cm w Gozdowicach, 27 cm w Bielineku i 13 cm w Widuchowej (tabela 1).

Tabela 1

Średnie roczne stany wody z lat 1999-2005 na wodowskazach granicznego odcinka Odry

Rok	Wodowskaz			
	Słubice km 584,1	Gozdowice km 645,3	Bielinek km 672,5	Widuchowa km 701,8
1999	231	341	358	550
2000	216	312	326	539
2001	258	356	380	557
2002	241	361	382	562
2003	172	271	281	533
2004	179	277	288	532
2005	199	288	300	533
<i>SW z lat 1951-1997</i>	233	313	327	546

Średnie stany wody w I i II półroczu (tabela 2) różniły się od siebie (na korzyść pierwszego półrocza) o 83 cm w Słubicach, 88 cm w Gozdowicach, 98 cm w Bielineku i niespełna 13 cm w Widuchowej, która znajduje się w zasięgu oddziaływania stałej cofki odmorskiej, a spadek podłużny lustra wody zmienia się bardzo nieznacznie.

Tabela 2

Średnie półroczne stany wody z lat 1999-2005 na wodowskazach granicznego odcinka Odry

Rok	I półrocze				II półrocze			
	Wodowskaz				Wodowskaz			
	Słubice	Gozdowice	Bielinek	Widuchowa	Słubice	Gozdowice	Bielinek	Widuchowa
1999	283	405	432	572	179	277	284	528
2000	253	347	367	555	179	277	284	523
2001	247	347	368	548	275	364	391	567
2002	275	406	432	585	208	317	333	540
2003	236	334	352	546	109	208	210	517
2004	230	330	352	541	135	229	230	524
2005	243	336	355	546	160	248	253	523

Najmniej korzystnie wyglądał IV kwartał 2005 roku, gdzie średnie kwortalne stany wody odbiegały od średniej wody z wielolecia odpowiednio od 74-82 cm poniżej SW na odcinku od Słubic do Bielinka i poniżej 31 cm w Widuchowej. Najkorzystniej przedstawiał się kwartał II (tabela 3).

Tabela 3

Średni kwortalny stan wody w 2005 roku na wodowskazach granicznego odcinka Odry

Kwartały	Wodowskaz			
	Słubice	Gozdowice	Bielinek	Widuchowa
I	243	329	245	549
II	244	344	265	543
III	171	243	245	527
IV	155	239	245	515

Analiza miesięcznych średnich stanów wód wskazuje, że najgorszy hydrologicznie miesiąc w roku dla odcinka rzeki znajdującego się w strefie oddziaływania wód zlewniowych przypadł w listopadzie, gdzie średnie miesięczne stany wód wyniosły 114 cm w Słubicach, 216 cm w Gozdowicach, 221 cm w Bielinku i były niższe od średniej wody z wielolecia odpowiednio o 109 cm, 97 cm i 106 cm. Jedynie w Widuchowej miesiąc październik charakteryzował się niższym średnim miesięcznym stanem wody i wyniósł on 707 cm, tj. o 39 mniej niż średniorocznie (tabela 4). Najlepszym hydrologicznie miesiącem 2005 roku na całym odcinku granicznym rzeki Odry był kwiecień, kiedy stany wody na wodowskazach wyniosły 297 cm w Słubicach (64 cm powyżej średniej z wielolecia), 401 cm w Gozdowicach (88 cm powyżej), 434 w Bielinku (107 cm powyżej) i 559 w Widuchowej (13 cm powyżej).

Tabela 4

Średni roczny stan wody w 2005 roku na wodowskazach granicznego odcinka Odry

Miesiące	Wodowskaz			
	Słubice	Gozdowice	Bielinek	Widuchowa
Styczeń	214	311	325	555
Luty	226	315	331	555
Marzec	286	360	377	539
Kwiecień	297	401	434	559
Maj	240	339	358	535
Czerwiec	194	291	303	535
Lipiec	169	246	248	527
Sierpień	160	242	242	532
Wrzesień	161	241	246	522
Październik	141	233	236	507
Listopad	114	216	221	511
Grudzień	181	268	275	528

Maksymalne stany wód przypadają na przełom marca i kwietnia, kiedy to Odrą graniczną schodziły wody roztopowe (tabela 5). Najwyższy stan wody w stosunku do średniej z wielolecia odnotowano w Bielinku i wyniósł 542 cm, tj. 215 cm powyżej SW. Wiosenne wody wezbraniowe spowodowały przekroczenie stanów alarmowych na wodowskazach. Najdłużej przekroczenie stanu alarmowego utrzymywało się w Gozdowicach (17 dni; 24.03-09.04). W Bielinku było to 14 dni, a w Słubicach 11 dni. Na wodowskazie w Widuchowej nie odnotowano przekroczenia stanu alarmowego.

Tabela 5

Minimalny i maksymalny stan wody w 2005 roku na wodowskazach granicznego odcinka Odry

Wodowskaz	Minimalny stan wody [cm]		Maksymalny stan wody [cm]		SW z lat 1951-1997 [cm]
	Data	Stan	Data	Stan	
Słubice	2005-11-09	104	2005-03-28	427	233
Gozdowice	2005-11-12	210	2005-03-30 2005-03-31	490	313
Bielinek	2005-11-16	213	2005-03-31	542	327
Widuchowa	2005-10-30	474	2005-03-31	604	546

Początek roku charakteryzował się dużą rozpiętością temperatur powietrza. Pierwsza połowa miesiąca charakteryzowała się temperaturami dodatnimi, natomiast pierwsze znaczące ochłodzenie napłynęło w trzeciej dekadzie miesiąca. W związku z pojawieniem się pierwszych zjawisk lodowych w dniu 28.01.2005 zamknięto dla żeglugi Jezioro Dąbie w Szczecinie. W dniu 07 i 11.02.2005 zamknięto dla żeglugi graniczny odcinek rzeki Odry, Odrę Wschodnią i Odrę Zachodnią. Pokrywa lodowa jaka wykształciła się w wyniku tej fali ochłodzenia sięgnęła od Przekopu Klucz-Ustowo (km 730,5) do km 703,3 (rejon Widuchowej).

W wyniku kilkudniowej odwilży, w dniu 17.02.2005 możliwe było otwarcie dla żeglugi rzeki Odry Wschodniej i granicznej od km 542,4 do km 717,6 oraz rzekę Odrę Zachodnią od km 3,0 (kanał HFW) do km 29,8 (przekop Klucz-Ustowo). Kolejne ochłodzenie jakie wystąpiły od drugiej połowy lutego i trwało do końca pierwszej dekady marca, z uwagi na jego umiarkowany charakter nie spowodowało już zwiększenia zakresu zalodzenia.

Zakres zalodzenia jaki ukształtował się w sezonie zimowym 2004/2005 na rzece Odrze nie spowodował wystąpienia zagrożenia powodziowego, w związku z czym nie było potrzeby użycia lodołamaczy.

Zdecydowane ocieplenie, jakie napłynęło nad Polskę w marcu spowodowało, że w dniu 27.03.2005 w związku z zanikiem zjawisk lodowych akcja otwarto dla żeglugi Jezioro Dąbie.

W trakcie sezonu żeglugowego na granicznym odcinku rzeki Odry wykonano 10 wspólnych polsko-niemieckich sondaży głębokości tranzytowych.

Otwarcie szlaku żeglugowego na Odrze granicznej odbyło się przy następujących głębokościach tranzytowych:

- Odc. 1 (km 542,4-586,0) - 200 cm
- Odc. 2 (km 586,0-671,6) - 180 cm
- Odc. 3 (km 617,6-677,2) - 180 cm
- Odc. 4 (km 677,2-704,1) - 240 cm

Od dnia 05.07.2005 pierwszy odcinek tranzytowy, zgodnie z uzgodnieniami z polsko-niemieckiej narady wiosennej, naliczany był przez stronę polską na podstawie miarodajnego dla tego odcinka wodowskazu Biała Góra, zlokalizowanego w km 545,6 rzeki Odry.

Najniższe głębokości tranzytowe w roku 2005 wyniosły:

- Odc. 1 (542,4-596,0) – 68 cm (07.12.05) / m-ce limitujące km 579,3-579,6;
- Odc. 2 (586,0-617,6) – 66 cm (07.12.05) / m-ce limitujące km 609,45-609,5;
- Odc. 3 (617,6-667,2) – 87 cm (10.11.05) / m-ce limitujące km 652,4-652,45;
- Odc. 4 (667,2-704,1) – 109 cm (04.08.05) / m-ce limitujące km 684,11-684,13;

W okresie od 01.06.2005 do 19.12.2005 odcinek graniczny rzeki Odry był otwarty dla żeglugi nocnej.

Pierwszą ujemną temperaturę powietrza w sezonie zimowym 2005/2006 odnotowano w dniu 13.11.2005, jedynie w Słubicach (-1,7 °C). Pierwsze ochłodzenie charakteryzujące się spadkiem temperatury poniżej zera na wszystkich wodowskazach granicznego odcinka Odry wystąpiło w dniu 25.11.2005. Po tym okresie, przez dwie pierwsze dekady stycznia utrzymywały się temperatury dodatnie, a zdecydowane ochłodzenie nad graniczny odcinek rzeki Odry napłynęło w dniu 27.12.2005. W wyniku spadku temperatur powietrza od -13,3 °C w Słubicach do -5,2°C w Szczecinie-Podjuchach, w dniu 31.12.2005 r. w wyniku rozwoju zjawisk lodowych (60% kry i śryżu w Gryfinie oraz 40% w Widuchowej) zamknięto dla żeglugi

rzekę Odrę Wschodnią od km 730,5 (przekop Klucz-Ustowo) do km 704,1 (m. Widuchowa) oraz rzekę Odrę na odcinku granicznym od km 704,1 do km 677,5 (wejście do basenu żwirowni w Bielinku).

W ciągu roku najzimniejszym miesiącem był luty, ze średnimi miesięcznymi temperaturami powietrza z godziny 7:00 od $-1,5^{\circ}\text{C}$ w Widuchowej do $-2,7^{\circ}\text{C}$ w Słubicach. W tym miesiącu zaobserwowano również najniższe średniomiesięczne temperatury wody, wynoszące od $+1,0^{\circ}\text{C}$ w Szczecinie-Podjuchach (poniżej odcinka granicznego) i $+0,8^{\circ}\text{C}$ w Widuchowej do $+0,3^{\circ}\text{C}$ w Słubicach (tabela 6).

Tabela 6

Miesięczne średnie temperatury powietrza i wody na wodowskazach IMGW zlokalizowanych w Nadzorach Wodnych RZGW Szczecin, w 2005 roku

Miesiąc	Temperatury powietrza				Temperatury wody			
	Słubice	Gozdowice	Widuchowa	Szczecin-Podjuchy	Słubice	Gozdowice	Widuchowa	Szczecin-Podjuchy
Styczeń	1,7	2,3	2,3	1,9	2,4	3,0	3,0	3,2
Luty	-2,7	-1,6	-1,5	-1,6	0,3	0,7	0,8	1,0
Marzec	-0,1	1,0	0,4	-0,1	3,5	3,5	3,6	3,5
Kwiecień	11,8	12,4	12,7	11,5	10,9	11,0	11,2	11,5
Maj	11,8	12,4	12,7	11,5	15,5	15,6	15,8	16,2
Czerwiec	14,7	14,9	16,0	15,5	19,4	19,1	19,5	20,0
Lipiec	17,0	17,7	18,5	17,9	21,2	21,2	21,6	22,4
Sierpień	13,9	14,7	14,9	14,7	19,5	19,5	19,9	20,8
Wrzesień	10,7	12,9	12,6	13,3	18,0	18,0	18,5	19,8
Październik	6,7	8,4	7,7	7,9	11,9	11,9	12,5	13,6
Listopad	2,8	3,6	3,8	3,6	6,2	5,6	6,3	8,1
Grudzień	0,1	1,1	1,2	0,8	1,8	1,9	2,1	2,8

Tabela 7

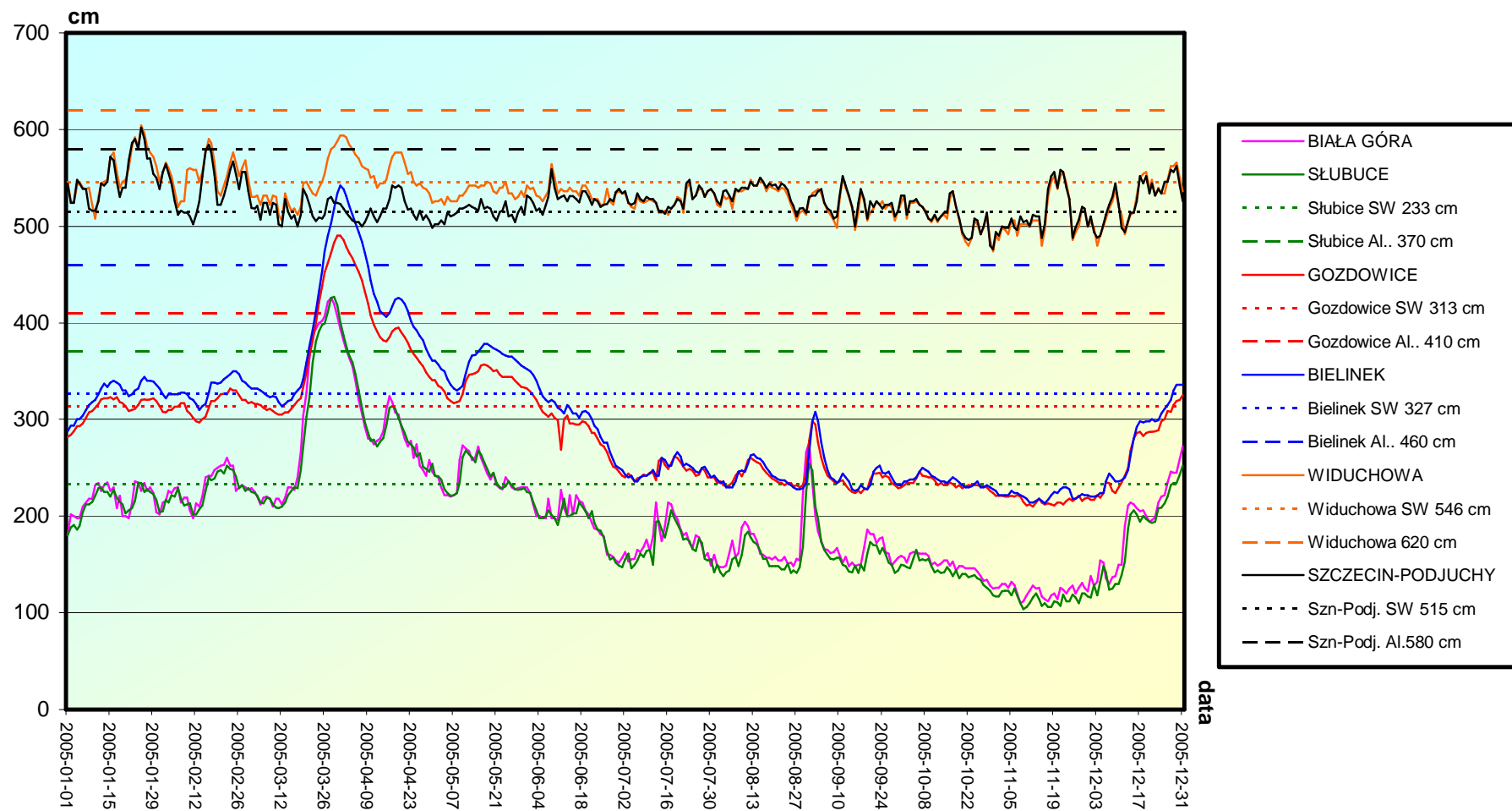
Terminy otwarć i zamknięć dróg wodnych dla żeglugi w roku 2005

Lp	Data		Droga wodna	Odcinek	
	Zamknięcie	Otwarcie		od km	do km
1	28.01.05 12:00		Jezioro Dąbie	-	-
2	07.02.05 18:00		Odra Wschodnia Odra	730,5 (Przekop K-U) 704,1 (Widuchowa)	704,1 (m. Widuchowa) 542,4 (uj. Nysy Łużyckiej)
3	11.02.05 12:00		Odra Zachodnia	29,8 (Przekop K-U)	3,0 (kanał HFW)
4		17.02.05 12:00	Odra Odra Wschodnia Odra Zachodnia	542,4 (uj. Nysy Łużyckiej) 704,1 (m. Widuchowa) 3,0 (HFW)	617,6 (uj. Warty) 730,5 (Przekop K-U) 29,8 (Przekop K-U)
5		18.02.05 12:00	Odra	617,6 (uj. Warty)	704,1 (m. Widuchowa)
6		21.03.05 9:00	Jezioro Dąbie	-	-
7		01.06.05	<i>Odra – żegluga nocna</i>	<i>542,4 (uj. Nysy Łużyckiej)</i>	<i>704,1 (m. Widuchowa)</i>
8	19.12.05		<i>Odra – żegluga nocna</i>	<i>704,1 (m. Widuchowa)</i>	<i>542,4 (uj. Nysy Łużyckiej)</i>
9	31.12.05 15:00		Odra Odra Wschodnia	704,1 (m. Widuchowa) 730,5 (Przekop K-U)	677,5 (Żwirownia Bielinek) 704,1 (m. Widuchowa)

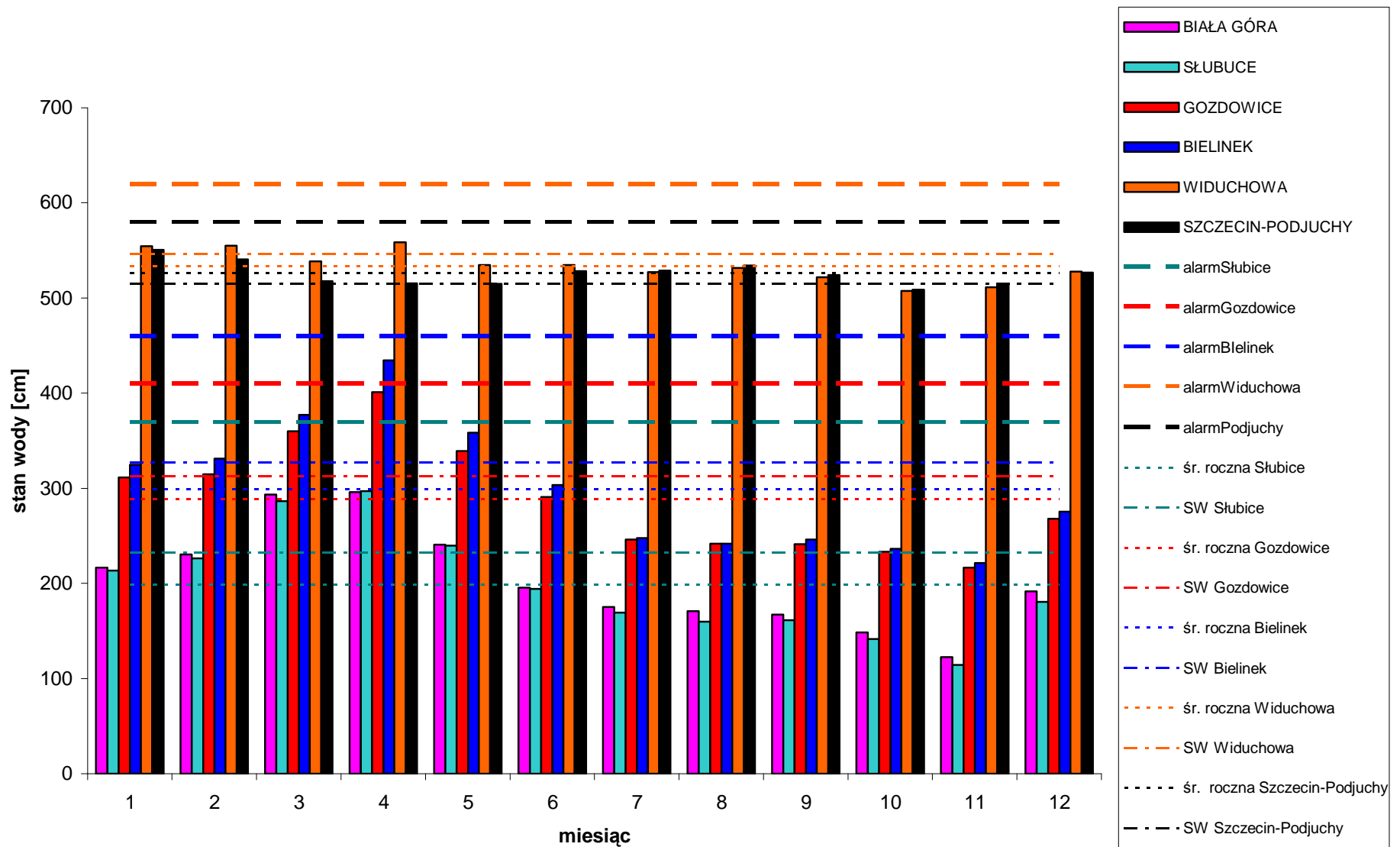
Tabela 8

Głębokości tranzytowe w roku 2005 na drogach wodnych administrowanych przez RZGW Szczecin

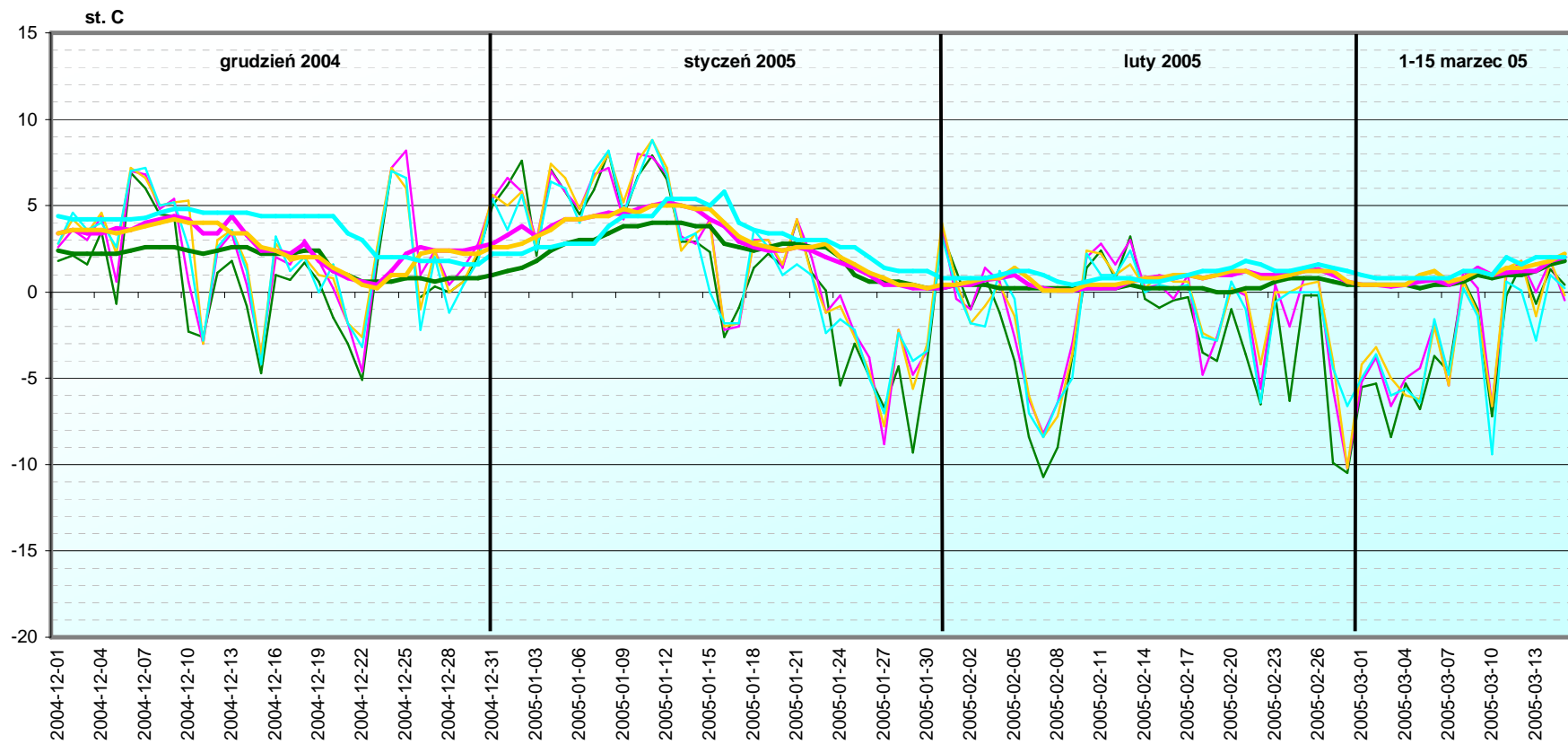
Droga wodna żeglowna	Odcinek	Okres zamknięcia żeglugi	Liczba dni nawigacji	LICZBA DNI UTRZYMANIA GŁĘBOKOŚCI TRANZYTOWYCH [cm]																			
				> 300	251 300	201 250	191 200	181 190	171 180	161 170	151 160	141 150	131 140	121 130	111 120	101 110	91 100	81 90	71 80	61 70	51 60	41 50	31 40
ODRA	542,4-586,0	06.01. – 13.02.04	355	15	11	59	9	23	31	31	31	34	45	39	11	11	4	1	-	-	-	-	-
ODRA	542,4-553,4	06.01. – 13.02.04	355	15	16	65	23	27	28	20	22	33	51	26	20	8	1	-	-	-	-	-	-
ODRA	553,4-567,1	06.01. – 13.02.04	355	21	26	78	26	13	15	14	20	24	46	36	27	8	1	-	-	-	-	-	-
ODRA	567,1-586,0	06.01. – 13.02.04	355	15	11	73	20	29	22	20	19	17	34	40	11	11	10	12	6	5	-	-	-
ODRA	586,0-617,6	06.01. – 13.02.04	355	12	9	30	7	15	22	31	43	28	19	33	38	16	20	16	13	3	-	-	-
ODRA	617,6-667,2	05.01. – 14.02.04	354	14	12	35	11	33	38	22	18	8	15	26	36	49	35	2	-	-	-	-	-
ODRA	667,2-704,1	05.01. – 14.02.04	354	33	24	92	6	8	5	8	9	34	42	44	26	7	4	1	6	5	-	-	-
ODRA	667,2-677,5	05.01. – 14.02.04	354	33	49	67	6	8	5	8	9	34	42	44	26	7	4	1	6	5	-	-	-
ODRA	677,5-697,0	05.01. – 14.02.04	354	56	66	119	47	19	15	19	11	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ODRA	697,0-704,1	04.01. – 14.02.04	354	332	22	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ODRA WSCHODNIA	704,1-730,5	05.01. – 09.02.04	355	355	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
REGALICA	730,5-741,6	05.01. – 21.02.04 22.01. – 09.02.04	365	365	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
PRZEKOP KLUCZ - USTOWO	0,0-2,8	05.01. – 09.02.04	365	-	-	365	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ODRA ZACHODNIA	0,0-017,1	05.01. – 21.02.04 22.01. – 06.02.04	359	359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ODRA ZACHODNIA	17,1-36,5	05.01. – 21.02.04 22.01. – 06.02.04	359	359	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JEZIORO DĄBIE	741,6-754,0	04.01. – 13.02.04	313	-	-	313	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

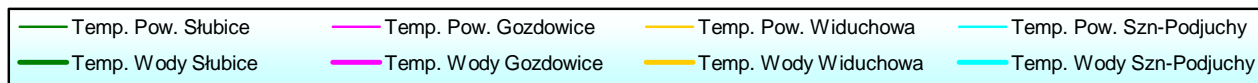
Rysunek 1 Charakterystyka stanów wody (godz. 7:00) rzeka Odra - rok 2005

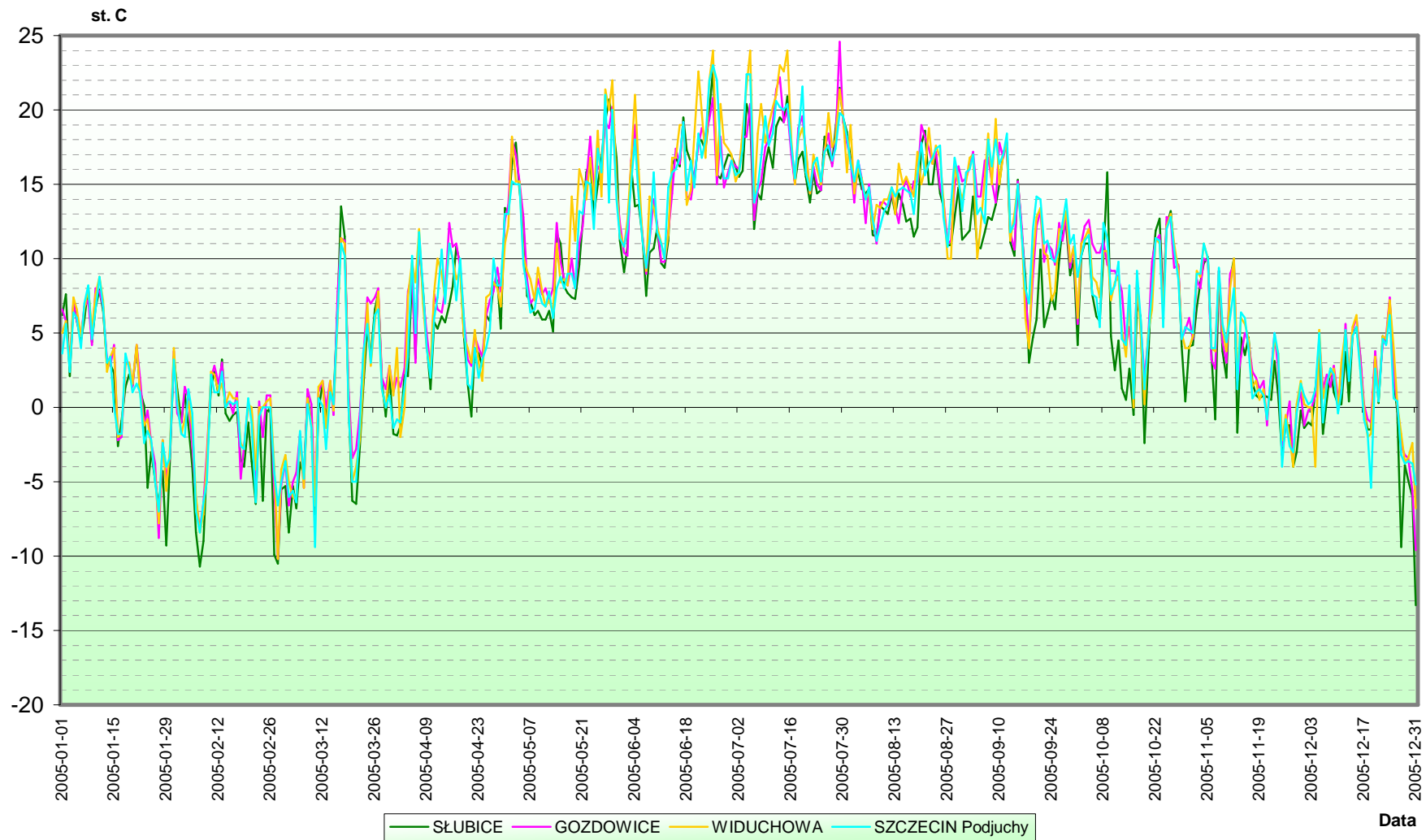
Rysunek 2 Średnie miesięczne stany wody w roku 2005

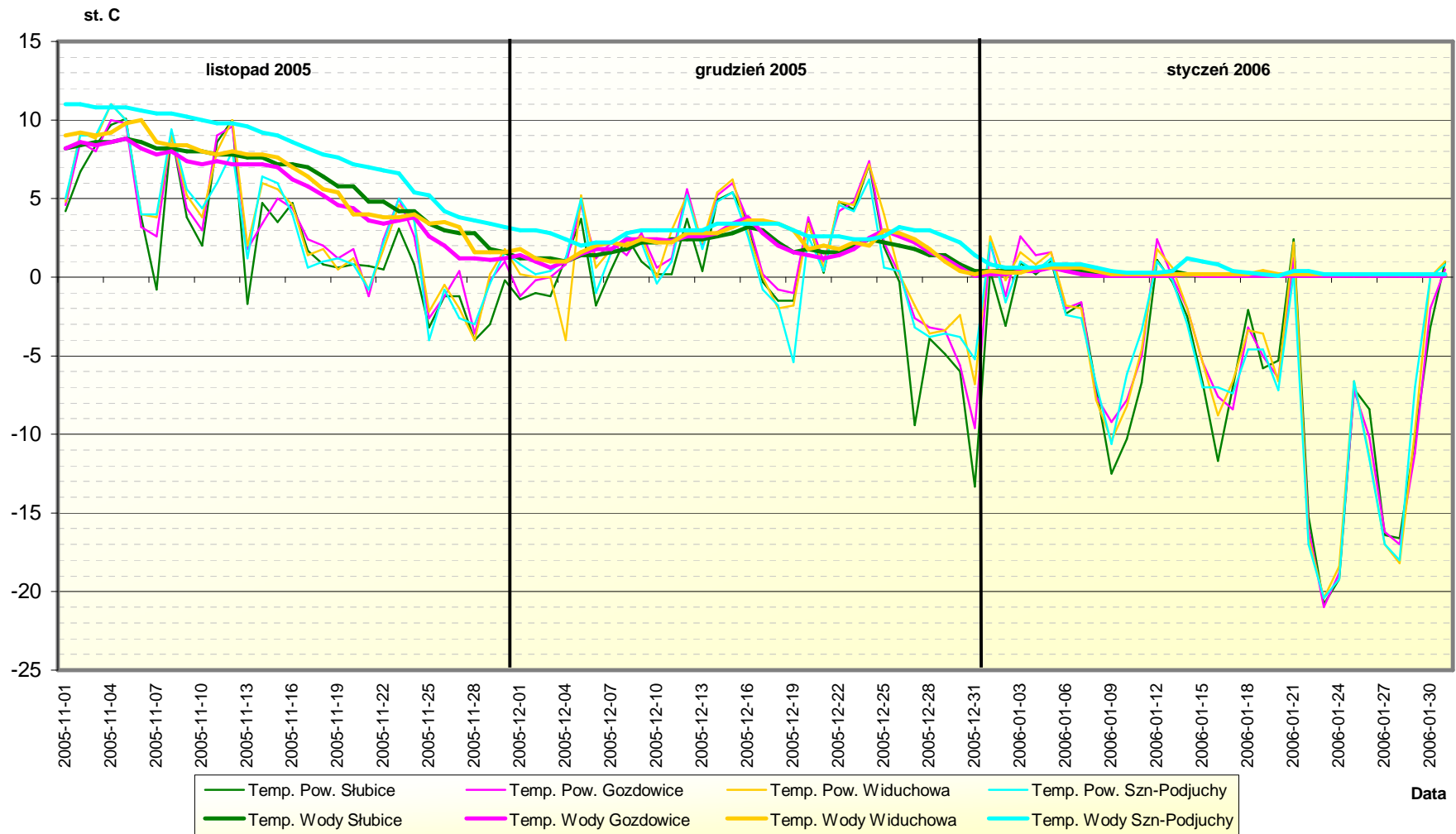
Data

Rysunek 3 Charakterystyka temperatur powietrza i wody w st. C w sezonie zimowym 2004/2005 [01.12.2004 - 15.03.2005]

Rysunek 4 Charakterystyka temperatur powietrza w roku 2005 [godz. 7:00]

Rysunek 5 Charakterystyka temperatur powietrza i wody w st. C w sezonie zimowym 2005/2006 [01.11.2005 - 31.01.2006]